

מכל מקום המנהג שהצד שיש לו כסף, **עוד** כתב שהצד שאין לו כסף, אין מפייס לשדכנים לתת יותר צריך למכור כליו או למשכנם כדי מהחיוב שהם התחייבו כדי להפיס את לשלם שדכנות, דאומדים דעתו דעל דעת השדכן. דעת כן לא נשתדך, יעו"ש.

הילדה לקחה בטעות מהקופה, מי סופג את הנזק, הלוקח או המוכר

תיאור העובדות

ערכתי קניתי בחנות גדולה, והנחתי את המוצרים בקופה. הקופאית העבירה את המוצרים, גמרה לערוך את החשבון ושילמתי לה על הקניה.

כשהתחלתי לארוז את המוצרים ראיתי שחסרים לי הרבה מוצרים שכבר שלמתי עליהם, בדקנו יחד במצלמות האבטחה מה קרה, והתברר שהילדה שהיתה בתור לפני, כשעדיין לא גמרה לארוז הקופאית כבר העבירה את המוצרים שלי, ובטעות חשבה שזה המוצרים שלה, ולכן לקחה אותם בטעות הביתה.

קעת התחיל ויכוח האם החנות צריכה להביא לי מוצרים אחרים, תמורת המוצרים שנלקחו ממני, כלומר את המוצרים של מי הילדה לקחה האם את המוצרים שלי, כי אני כבר זכיתי בהם, או שמא את המוצרים של החנות.

טענת הקונה

כשמכניסים מוצרים לעגלה גם הקונה וגם בעל החנות לא רוצים שהוא יזכה במוצרים, כי הקונה רוצה עדיין את האפשרות להחליף את המוצרים, ובעל החנות אינו מעוניין שהקונה יזכה במוצרים עד שישלם. ואם כן כל עוד שלא שלמתי על המוצרים, עדיין לא זכיתי במוצרים, ולאחר התשלום, עדיין לא הגבתי ולא משכתי את המוצרים, ואם כן המוצרים לא נגנבו ממני, אלא מהמוכר.

טענת המוכר

אני לא יודע, אבל כל אדם צריך להיות אחראי על המוצרים שלו, הקופאית אינה יכולה גם להעביר את המוצרים, וגם לדאוג שלא יקחו, היית צריך

לעשות הפרדה בין המוצרים שלך, לבין המוצרים של הילדה, ואם כן היא לקחה את זה ממך, ולא מאתנו.

הצדק עם מי?

פסק דין

אף שהלוקח עדיין לא קנה, מכל מקום מתחייב על המוצרים כשומר שכר, וכיון שנגנב ממנו, הרי שומר שכר חייב בגניבה ואבידה.

מקורות ונימוקים

למרות שמשיכה קונה, מכל מקום הלוקח מוצר בחנות, ומכניסו לעגלה עדיין לא קנה, כי גם המוכר וגם הלוקח אינם רוצים שיקנה עד שישלם, המוכר אינו רוצה שיקנה, כדי שלא יבא לזכות בחפץ ויאמר שזה שלו, ולאחר מכן יצטרך לרדוף אחריו עד שישלם.

ואם כן בעניננו כל זמן שלא שילם עדיין לא קנה את המוצר, ואם כן גם לאחר ששילם, לכאורה עדיין לא זכה במוצר, כיון שהמשיכה הראשונה לא הועילה כדי לקנותו, וכעת כאשר משלם כסף, אינו קונה, עד שימשוך על מנת לקנותו.

ובפרט שמסתבר שהילדה לקחה את המוצרים לאחר שהעביר את המוצרים עוד לפני ששילם, ואם כן עדיין לא זכה במוצר, ולכאורה הילדה לקחת את המוצרים מהחנות.

אמנם נראה שאף שלא זכה במוצר, מכל מקום מתחייב על המוצרים כדין שומר שכר כמבואר בשו"ע (ח"מ סימן קפו), ואם כן חייב לשמור מגניבה ואבידה, ועליו מוטל לדאוג לעשות הפרדה בין המוצרים שלו, לבין המוצרים הקודמים, וכיון שלא שמר כראוי, חייב לשלם מדין שומר שכר שחייב בגניבה ואבידה.

וגם הלוקח אינו רוצה לקנות, שאם ירצה להחליף מוצר באמצע, וירצה לקנות מוצר אחר שיוכל להחליפו, כי עדיין לא זכה בזה.

וכעין זה נאמר במסכת בבא בתרא (דף פח ע"א) ונפסק ברמב"ם (מעשר פ"ה ה"א) הלוקח פירות תלושין לאוכלן נקבעו למעשר מדבריהם, ומאימתי יקבעו, משיתן את הדמים [כי מעות קונות מן התורה, וכיון שכן נתחייב במעשר] אף על פי שלא משך, הרי שלא נתן דמים, והיה בורר ומניח בורר ומניח אפילו כל היום כולו, ואף על פי שגמר בלבו ליקח לא נתחייב למעשר, ואם היה ירא שמים משגמר בלבו מעשר ואח"כ יחזיר למוכר אם רצה להחזיר.